

DAGSINS MEINING

Virðisbrævamarknaðurin

Tað tykist sum um, at Virðisbrævamarknaðurin í sam-starvri við islendarar skal trumfast ígjøgnum. Hóast ávarandi røddir hava verið frammi bæði frá politiskari síðu og frá privatum, so tykist ikki sum, at man vil diskutera hendan marknað, hóast nógv vandamál eru so at siga óviðgjörd. Hvussu verður til dómis við insidara problematikkinum? Er hetta ein trupulleiki á Københavns Fondsbørs fyri ikki at tala um New York Stock Exchange, so verður hann hvaðna verri í einum føroyskum partabrævamarknaði. Hetta eigur at við-gerast, árenn nakað verður sett á stovn.

Í grundgevingunum fyri at fáa ein føroyskan parta-brævamarknað upp at standa er m.a., at tað skal gerast lættari hjá fyritøkum at útvega starrkapital. Er hetta nakað, ið føroysku vinnuni tørvar? Um so er, so er tað løgið, at ongur av fremstu privatu føroysku fyrítøkun-um eru áhugaðar í at skráseta seg frá fyrstan tíð. Hetta er ein forkláringstrupulleiki, ið eigur at at fáa ávar-ingarljósinu at lýsa, tá tað kemur til motivini fyri ein slíkan partarævamarknað.

Tað hevur verið sagt, at ein fortreyt fyri ein føroyskan virðisbrævamarknað er privatisering av almennu fyrítökunum. Skulu almennar fyrítøkur privatiserast á einum virðisbrævamarknaði, sum privata vinnan ikki sjálv vil skrásetast á? Tann dagin feløg sum tildómis Tórshavnar Skipasmiðja, Havsbrún, Skipafelagið Føroyar o.s.fr. vilja skráseta seg á einum føroyskum virðisbrævamarknaði, so kunnu tær gera tað, og so kunnu vit siggia, hvussu ein slíkur riggar í Føroyum. Tað kann ikki verða meiningin, at skattgaldarans ogn skal brúkast sum royndarkanin til eitt ivasamt eksperiment.

Hvussu kunnu vit vita, at talan ikki verður um eina eingangsrakett, har útsola verður heldin av almennum ognum, fyri so at stagnera fullkomuliga viðvíkjandi keyp og sølu? Ein fortreyt fyri ein slíkan marknað er, at ein ávis nøgd av transaktiónum skal ígjøgnum hvønn dag, fyri at marknaðurin kann finna eina natúrliga legu. Ilt er at siggia, hvussu henda nøgdin kann uppnáast í Føroyum, har søgan hevur vist, at føroyingar av siðvenju sita á partabrovum. Hetta við at keypa og selja uppá stutt sikt hevur ikki ligið til føroyingar, og ilt er at siggia, hví hetta skal broytast nú.

Hví er so umráðandi at fáa ein virðisbrævamarknað nú? Um almennar fyrítøkur skulu privatiserast, so kann tað gerast í smáum stigum til dómis eftir uppskotinum hjá Jóannes Eidesgaard, har allir borgarar í landinum fáa partabrov í fyrítøkum, ið teir longu eiga.

Tað er sera óheppið um vit nú fáa eina ivasama loysn við einum partabrævamarknaði, ið kemur at gera meiri skaða enn gagn. Tað finnnast einstaklingar, ið eru grammir eftir at sleppa framut fatinum í form av almennum fyrítøkum. Um hesar kreftir forma eina alliansu við aðrar kreftir, ið ynsjka ein virðisbræva-marknað av meiri naivum nationalum orðokum, so er grund til stúran, tí eingin av hesum báðum bólkum hevur tíð at steðga á, og taka atlit til samfelagið breiðastu merking. Loypir man framav í hesum máli, so vendst ikki aftur.

Sosialurin

Sosialurin
Stovnaður: 1927
Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller
jan@socialurin fo
Blaðstjóri: Eiríkur Lindenskov
eirikur@socialurin fo
Figgjarleiðari: Jákup Mørk
jakup@socialurin fo
Marknaðardeild: lysing@socialurin fo
Finnbjørg Nattestad
finnbjorg@socialurin fo
Durita Simonsen durita@socialurin fo

Sosialurin

VIÐMERKINGAR

Skelkandi at hoyra Vestergaard

Marjus Dam

løtingsmaður

Ein skilagóður og kon-struktivur politikkur í løgtinginum eigur at finna semjur í ØLLUM løgting-inum, so at rækjuflotin, inklusivt okkara nýggjasta rækjuskip, Hviltemni, verður bjargað at fiska undir føroyskum flaggi - og við føroyskari manning vinnur pening til land og fólk.

Seinastu árinu hevur po-litiski myndugleikin vítað, at trupulleikar vóru í rækju-vinnu okkara.

Fiskimálaráðharrin eins og teir undan honum sein-astu 5 árinu tváa hendur. Onki kann gerast, Tjóð-veldisflokkurin sigur nei. Álvaratos. Hvat er hetta fyri nakað. Skal øll rækju-vinnan fara fyri bakka, skip flagga út ella seljast, tí Tjóðveldisflokkurin sigur

tað. Tað átti ikki at borið til sum politikkari at sitið afturá, imeðan ein stór vanlukka hóttr alla okkara rækjuvinnu. Skulu vit missa øll okkara rækjuskip og vinnu til aðrar - fyri lítið og lætt.

Allarminst átti tað at verið møguligt hjá okkara fiskimálaráðharra passivt at hugt eftir, at alt fer í knús, ið er uppbyggt í ártíggjur. Stór samfelags-

virði, bæði privat og al-menn eru í vanda at fara fyri skeyti, um ikki nakað munadygt verður gjørt NÚ - BEINANVEGIN.

Eitt er uppskot Sam-bandsfloksoins um FAS skipan til rækjuflotan. Tað er eitt gott uppskot.

Men er neyðugt við øðrum tiltøkum til tess at koma úr hesi ódn?

Eg haldi, at heldur enn at nýta orku uppá yvirtøkur, ið kosta sera nógv, áttu tíð og kreftir at verið nýttar at royna at finna eina skipan, ið gjørði, at ongin av okk-ara sjómønnum varð tveitt-ur í land av okkara rækju-skipum, ið tryggja okkum tilfeingi í altíðgáa sjógví.

Vit orka ikki at siggja at 30 - 40 - 50 ára stríð og slit fer fyri skeyti - tí Tjóð-veldisflokkurin sigur nei. Politikkarin eigur at sýna ábyrgd, og royna at tryggja at stór samfelagsvirði ikki fara fyri skeytið.

Tí mugu vit gera nakað við okkara rækjuflota - nú.

Viðari eiga okkara skip ikki at vera nýtt at tryggja, at aðrir fáa rættindir - ið vit missa.

					

avgera okkara heilsu. Tú nevni'r í greinini, at eg líði av ov høgum blóðtrýsti, eg má siga, at tú hevur stóra umsorgan fyri mær.

Jú, rætt er tað. Tað er nakað, sum hevur plágað meg nógv í nógv harrans ár. Eisini nevnu'r tú, at eg ikki hevði sagt frá. Jú Sonja, eg segði frá, at eg ikki fór at mæta vegna forfall. Tað má vælsaktans verða í lagi, ella meinar tú, at tað skuldi verði óðrvísi? Tað má tú sjálv um, **men eg kundi ikki mæta**.

Fundurin var fluttur eina viku fram, grundað á, at ein var sum ikki kundi mæta vegna forfall, so eg vildi ikki fara og biðja um at flyta fundin einaferð enn, so mikið lítilátin eri eg.

Síðani fer blaðkvinnan at viðgera meg, hvat sjúku viðvíkur. Ja góða, tað sleppa hvørki tú ella eg at

avgera okkara heilsu. Tú nevni'r í greinini, at eg líði av ov høgum blóðtrýsti, eg má siga, at tú hevur stóra umsorgan fyri mær.

Jú, rætt er tað. Tað er nakað, sum hevur plágað meg nógv í nógv harrans ár. Eisini nevnu'r tú, at eg ikki hevði sagt frá. Jú Sonja, eg segði frá, at eg ikki fór at mæta vegna forfall. Tað má vælsaktans verða í lagi, ella meinar tú, at tað skuldi verði óðrvísi? Tað má tú sjálv um, **men eg kundi ikki mæta**.

Fundurin var fluttur eina viku fram, grundað á, at ein var sum ikki kundi mæta vegna forfall, so eg vildi ikki fara og biðja um at flyta fundin einaferð enn, so mikið lítilátin eri eg.

Síðani fer blaðkvinnan at viðgera meg, hvat sjúku viðvíkur. Ja góða, tað sleppa hvørki tú ella eg at

avgera okkara heilsu. Tú nevni'r í greinini, at eg líði av ov høgum blóðtrýsti, eg má siga, at tú hevur stóra umsorgan fyri mær.

Jú, rætt er tað. Tað er nakað, sum hevur plágað meg nógv í nógv harrans ár. Eisini nevnu'r tú, at eg ikki hevði sagt frá. Jú Sonja, eg segði frá, at eg ikki fór at mæta vegna forfall. Tað má vælsaktans verða í lagi, ella meinar tú, at tað skuldi verði óðrvísi? Tað má tú sjálv um, **men eg kundi ikki mæta**.

Fundurin var fluttur eina viku fram, grundað á, at ein var sum ikki kundi mæta vegna forfall, so eg vildi ikki fara og biðja um at flyta fundin einaferð enn, so mikið lítilátin eri eg.

VIÐMERKINGAR

Dimmalætting á landsfundi í Hvalba

Jóannes Eidesgaard

Tað átti ikki at verið nokur sum helst orsök til, at Dimmalætting gevur landsfundinum hjá Javnaðarflokkinum tað skoðsmál, at hann var merktur av máttloysi, soleiðis sum teirra yvirskrift ljóðar. Veruleikin var beint tann óvugti. »Ongantið verið á so kveikjandi landsfundi«, var tað fólk søgdu, sum dúgliga hava vitjað landsfundirnar hjá flokkinum gjøgnum árin.

Í samfull 23 ár hava eg (rit-høvundurin) verið á hvørj-um einasta landsfundi hjá Javnaðarflokkinum. Hetta hevur verið eitt tíðarskeið, tá tað bæði hevur gingið væl í samfelagnum, og tá tað hevur gingið út av lagi vánaliga. Hetta hevur somuleiðis verið eitt tíðar-

skeið, har Javnaðarflok-urin hevur sitið á sam-gongu, og har flokkurin hevur sitið í andstöðu. Vit

hava sitið í samgongu og havt leiðsluna, og vit hava sitið í samgongu, og aðrir hava havt leiðsluna. Men ongantið havi eg upplivað ein landsfund, sum var meira kveikjandi enn hesin, sum vit høvdu seinasta vikuskiftið suðuri í Hvalba.

Tí havi eg sera trupult við

at skilja, hví Dimmalæt-ting, sum hóast alt hevði ómakað sær at senda eitt umboð til landsfundin, fær tað burturúr, at hesin var merktur av máttloysi. Eg má her leggja aftrat, at blaðkvinnan hjá Dimma-lætting kom fyrst á fundin á middeggi leygardagin, tá bert temaorðaskiftið og val av starvsnevnd o.ø. var eftir á skrá. Hon fekk av tí orsök hvørki frágreiðingarnar og viðmerkingarnar frá feløg-unum ella formansrøðuna og aðalorðaskiftið um hana við.

Nú skal ein varða seg fyri at vera ov atfíningarsamur móttvegis fjórðu statsmakt-ini, men skulu vit politikkt-arar virða tað, so mugu fjølmiðlarnir eisini royna at bera bóðskapin nøkulunda rættan út. Og greinin sjálv, sum greiðir frá landsfund-inum, er heldur ikki serliga nógv í samsvar við yvir-

skriftina. Greinin ella frá-greiðingin leggur í staðin rættiliga stóran dent á mín persón og mín leilut og so á leiklutin hjá ávísum ting-manni, sum tíverri ikki var við á landsfundinum. Tað í sjálvum sær er rættiliga

týsdagin boðar frá um máttloysi, tað veit eg ikki, men eg kann sjávandi gera mær minar tankar um tað. Og hesir tankar harma meg. Triggir flokkar høvdu landsfund um vikuskiftið, og at størsti flokkur nevni-liga Javnaðarflokkurin fær minst umrøðu í Dimmu, ja tað mugu vit so liva við, men so átti man at kunna kravt, at tað sum so stóð var so nøkulunda í tráð við veruleikan. Og aftur í blað-num í gjár vóru umrøður settir til eitt nú familju-politikk, kommunupolitikk og privatisering.« Jú, sannliga vóru eisini ítøki-ligar loysnir við í viðgerð-

øllum at døma frá Vinnu-húsinum

Figgjarmálaráðið hevur fingið upplýst frá Toll- og Skattstovu Føroya, at nevndi pakki av Homeblest 200 gr. keks

dyrkar áleið 4,70 krónur orsakað av avgjaldshækkingini.

Dimmalætting skrivar eisini, at eitt nú sonevndar grønar keks, sum formliga eita Viscount, fara at kosta nærum tvífalt so nógv, eftir at avgjald kemur á tær eftir nýggjár

Toll- og Skattstovu Fø-roya upplýsir, at ein tilíkur keksapakki

dyrkar áleið 3,25 krónur orsakað av avgjaldshækkingini.

Tey veruligu tølini vísa sostatt, at ætlaða avgjaldið ikki dyrkar nevndu vørur eins nógv, og Dimmalæt-ting skrivar. Tann sann-roynd, at vørurnar kosta meira, enn Toll- og Skatt-stova Føroya upplýsir, tá vørurnar liggja til keyps í

Landsstýrismaður vísir álvarsamari skuldseting aftur

Karsten Hansen, lands-stýrismaður við figgjar-málum, vísir staðiliga aftur, at hann skal hava villeitt Føroya Løgting. Hann harmast um, at tíð-indablaðið Dimmalætting setur fram eina so álvar-sama skuldseting, sum einki hald hevur í veru-leikanum

TÍÐINDASKRIV
frá Karsten Hansen, landsstýrismanni

"Hóast eg havi breiðan rygg, kenni eg meg at hava fingið órimiliga víðferð í hesum máli. Skuldsetingin um, at eg skal hava villeitt løgtingið er álvarsom, men hon hevur einki hald í veru-leikanum. Kortini sleppi eg ikki í blaðnum at gera við-merkingar til skuldseting-ina. Dimmalætting letur harnæst eisini lesarum sín-um rangar upplýsingar", sigur Karsten Hansen,

landsstýrismaður við figg-jarmálum, ið harmast til-burðin.

Hann sipar beinleiðis til eini høvuðstiðindi í Dimmalætting tann 17. no-venber 2003. Í stórt upp-settari forsiðugrein skrivar blaðið, at landsstýrismað-urin við figgjarmálum hev-ur villeitt løgtingið í sam-bandi við eitt lógaruppskot frá 11. november um at leggja avgjald á sodavatn, satar keks og beriposar.

Lýsingar					
Freistir:	Tekstlýsingar	Størri lýsingar	Lýsingartorgið	Heilsanir	
Týsdagsblaðið	Mán.kl. 10	Frí. kl. 15	Frí. kl. 12	Frí. kl. 12	
Mikudagsblaðið	Týs. kl. 10	Mán. kl. 15	Mán. kl. 12	Mán. kl. 12	
Hósdagsblaðið	Mik. kl. 10	Týs. kl. 15	Týs. kl. 12	Týs. kl. 12	
Fríggjadagsblaðið	Hós. kl. 10	Mik. kl. 15	Mik. kl. 12	Mik. kl. 12	
Leygardagsblaðið	Frí. kl. 10	Hós. kl. 15	Hós. kl. 12	Hós. kl. 12	

Størri lýsingar, sum nógv arbeiði stendst av, mugu vera inni í góðari tíð og

áðrenn ásettu freistir.

Framhjápláss má umbiðjast í góðari tíð.

Stødd:
Ein heil síða í Sosialinum er 254 mm breið og 346 mm í hædd. Breiddin á einum teigi er 39mm og rúmið millum teigarnar er 4mm.

Innsent tilfar
Fult navn skal vera undir innsendum tilfari. Innsendar greinar, har blaðleiðl-an ikki er kunnað um bústað og telefonnummar, verða ikki settar í blaðið.

Sosialurin

ini m.a. til fiskvinnupoli-tikken, miðfyristingina, pensjónsmálið og familju-politikkin.

Hví Dimmalætting skal hava nakra sum helst orsök til at senda henda boðskap-in út, sum teirra yvirskrift týsdagin boðar frá um máttloysi, tað veit eg ikki, men eg kann sjávandi gera mær minar tankar um tað. Og hesir tankar harma meg.

Triggir flokkar høvdu landsfund um vikuskiftið, og at størsti flokkur nevni-liga Javnaðarflokkurin fær minst umrøðu í Dimmu, ja tað mugu vit so liva við, men so átti man at kunna kravt, at tað sum so stóð var so nøkulunda í tráð við veruleikan. Og aftur í blað-num í gjár vóru umrøður settir til eitt nú familju-politikk, kommunupolitikk og privatisering.« Jú, sannliga vóru eisini ítøki-ligar loysnir við í viðgerð-

øllum at døma frá Vinnu-húsinum

Figgjarmálaráðið hevur fingið upplýst frá Toll- og Skattstovu Føroya, at nevndi pakki av Homeblest 200 gr. keks

dyrkar áleið 4,70 krónur orsakað av avgjaldshækkingini.

Dimmalætting skrivar eisini, at eitt nú sonevndar grønar keks, sum formliga eita Viscount, fara at kosta nærum tvífalt so nógv, eftir at avgjald kemur á tær eftir nýggjár

Toll- og Skattstovu Fø-roya upplýsir, at ein tilíkur keksapakki

dyrkar áleið 3,25 krónur orsakað av avgjaldshækkingini.

Tey veruligu tølini vísa sostatt, at ætlaða avgjaldið ikki dyrkar nevndu vørur eins nógv, og Dimmalæt-ting skrivar. Tann sann-roynd, at vørurnar kosta meira, enn Toll- og Skatt-stova Føroya upplýsir, tá vørurnar liggja til keyps í

Kvívíkar kirkja 100 ár

HÁTÍÐARDAGUR
Tíðindaskriv

Triðja sunnudag í advent 14. desember 2003 fyllir Kvívíkar kirkja 100 ár. Hátíðarhaldið byrjar fríggjakvøld 12. desemb-er við at musikkskúlin og skúlin hava framfórsur í kirkjuni kl19.

Hátíðardagin verður sum vant guðstenasta við altargongd, har Bjarni Bæk, dómpróstur, prædikar. Skriftarmál er kl.11.40.

Seinapartin sama dag kl.16.30 verður fjølbroytt konsert við advents- og jólatónleiki. M.a. syngur barnakór í Kvívik. Vest-manna Sangkór syngur saman við sangarum úr Kvívik, og afturvíð nøkr-um av lögnum spæla

tónleikarar úr Musikk-skúlanum á floytu, klari-nett og fagott. Urguleik-ari er Heðin Kambsdal.

Kirkjuráðið í Kvívik heldur, at tað hevði verið hugnaligt, um alt kirkju-fólkið tann dagin kemur saman til ein døgverða-bita í Glæmuni beint eftir guðstænastuna. Tað er bert at boða frá luttøku (hvussu nógv vaksin og børn undir 14 ár) í sein-asta lagi á miðdegi fríggjadagin 28. novemb-er hjá onkrum av hesum:

Grækaris A. Joensen, fm (42 12 65), Hans Ja-cob Davidsen(42 12 38), Hans Martin Andreasen (42 11 57), Ninna Joen-sen (42 12 46), Petra Iversen (42 14 02), Sú-sanna Joensen (42 13 26).